

Livsmiljö- programmet Helmi

Odlarinfo 18.4.2024

Peik Grönholm
Nylands NTM-central

Verktyg för att stoppa utarmningen av naturen

Livsmiljöprogrammet Helmi

- Miljöministeriet har inlett livsmiljöprogrammet Helmi som ska stärka den biologiska mångfalden och trygga de livsviktiga ekosystemtjänsterna.
- Programmet startades på våren 2020 och pågår till 2030. De främsta aktörer är NTM-centralen och Forststyrelsen.
- Åtgärder: inventeringar, vårdplaneringar samt konkret vård, istandsättning och restaurering.

Målsättningar för Helmi

- Alla åtgärder inom Helmi-programmet baserar sig på frivillighet
- Målsättningarna fram till 2030 i Finland:
 - Skydda 60 000 ha och restaurera 59 300 ha myrar
 - Restaurera 26 000 ha vårdbiotoper, totalt skötta 52 000 ha
 - Iståndsätta 200 st. fågelvattensobjekt
 - Vårda 800 st. skogsobjekt
 - Vårda och restaurera 3600 st. småvatten- och strandnaturobjekt.

Fem teman för naturen

- Naturen utarmas i Finland. Den främsta orsaken är att antalet naturtyper minskar och naturtypernas kvalitet försämras.
- Med fem teman riktas åtgärderna omfattande till olika livsmiljöer.

Verkningsfulla insatser

1

Skydd av myrar

2

Restaurering av
myrar

3

Restaurering av
fågelvatten och
våtmarker

4

**Skötsel av
vårdbiotoper**

5

Vård av
skogliga
biotoper

6

Restaurering av
småvatten och
strandmiljöer

Vårdbiotoper

- Trädbevuxna typer: skogsbeten, hagmarker, lövängar
- Trädlösa/-fattiga: betesängar, slåtterängar, torrängar, hedar
- Alla typer av vårdbiotoper är hotade
- $\frac{1}{4}$ av hotade arter lever på vårdbiotoper

Helmi-stöd för vårdbiotoper

- NTM-centralen beviljar stödet efter ansökan eller med markägarens skriftliga samtycke
- Stödet består av varor och tjänster
 - T.ex. stängselmaterial och -byggarbete
- Varorna och tjänsterna bör ha normala marknadspriser och därför kan NTM-centralen be offerter eller göra prisjämförelser

Vilka objekt kan få Helmi-stöd?

- Vårdbiotopen bör vara av värdeklassen K eller högre (K = kunnostuskelpoinen – "restaureringsduglig")
- Helmi-stöd kan inte beviljas till insatser som redan fått annat offentligt stöd eller ersättning
 - Bl.a. skiften som fått icke-produktiv stöd
- Områdets fortsatta vård har anordnats (oftast med miljöavtal)

Värdeklassificering av vårdbiotoper

- Värdeklassificeringen baserar sig på bl.a. artsammansättningen, områdets omfattning och kontinuitet i traditionell markanvändning:
 - V nationellt värdefull
 - M regionalt värdefull
 - P lokalt värdefull
 - K restaureringsduglig
- Vårdbiotoper i alla värdeklasser är berättigade till stöd, men, p.g.a. kärvare finansiering prioriteras värdefullare objekt.

Helmi-kluster

- Helmi-kluster är områden som är regionalt viktiga för den biologiska mångfalden.
- I Nyland: Hangö udd, Svartå ådal, Lojo sjö och Hiidenvesis omgivningar, Vichtis ådal, Omgivningarna runt Sibbo å och Kervo å, och avrinningsområdet runt Forsby å
- Vid kärvare finansiering prioriteras objekt som befinner sig i eller nära Helmi- klustren.

Hur förverkligas Helmi- restaureringar?

- Markägaren/odlaren lämnar in ansökan till NTM-centralen.
- NTM-centralen bedömer om objektet är stödberättigat. Vid behov inventerar NTM-centralen området (kostnadsfritt för markägaren)
- En skötselplan görs tillsammans med den som söker stödet.
- Restaureringen kan förverkligas av stödansökaren eller NTM-centralen (enligt "nycklarna i handen- principen")

Stödbeloppet och ansökning av stödet

- NTM-centralen beviljar stödet
- Stödet vanligtvis 100 %
- Kontaktuppgifter:
 - Esko Vuorinen, tfn +358 295 021 151
 - Peik Grönholm, tfn +358 295 021 239
 - Philippe Parisot, tfn +358 295 021 290
 - Epost: fornamn.efternamn@ely-keskus.fi

Tack för intresset!